

Såfremt forbrugeren krav om omlevering eller afhjælpning ikke er uforholdsmæssigt, skal kravet opfyldes inden rimelig tid og uden væsentlig ulempe for forbrugeren, idet der herved skal tages hensyn til varens art og forbrugeren formål med at anskaffe varen.

Hvis forbrugeren ikke er berettiget til at kræve omlevering eller afhjælpning, eller hvis sælgeren ikke har afhjulpet manglen inden for rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren, kan forbrugeren kræve et passende afslag i prisen eller hæve købet. Forbrugeren kan dog ikke gøre hævebeføjelsen gældende, hvis manglen er uvæsentlig (artikel 3, stk. 5-6).

Direktivet berører ikke udøvelsen af andre rettigheder, som forbrugeren har efter nationale retsregler om ansvar i og uden for kontrakt (artikel 8, stk. 1). Der henvises herved også til præambelens pkt. 6.

Efter direktivet skal det sikres, at en sælger, der er ansvarlig over for forbrugeren for en mangel, som skyldes en handling eller undladelse, der er begået af producenten, et tidligere led i salgskæden eller en anden mellemmand, skal have adgang til at rejse krav mod den ansvarlige person i aftalekæden i overensstemmelse med national lovgivning (artikel 4).

Direktivet indeholder endvidere en række fristregler (artikel 5).

Hvis der i national ret er fastsat en frist, inden for hvilken forbrugeren skal gøre sine mangelsbeføjelser gældende, må denne frist ikke være kortere end 2 år regnet fra varens levering (den absolutte reklamationsfrist – artikel 5, stk. 1).

Medlemsstaterne har også mulighed for at fastsætte en relativ reklamationsfrist, hvorefter forbrugeren for at kunne gøre brug af sine misligholdelsesbeføjelser i anledning af en mangel skal underrette sælgeren om manglen senest 2 måneder efter, at forbrugeren har opdaget den (artikel 5, stk. 2).

Direktivet indeholder desuden en formodningsregel, hvorefter en manglende overensstemmelse, der viser sig senest 6 måneder fra varens levering, formodes at have eksisteret på leveringstidspunktet, medmindre denne formodning er uforenelig med varens eller den manglende overensstemmelses art (artikel 5, stk. 3). Er dette ikke tilfældet, er det altså sælger, der har bevisbyrden for, at en fejl ved varen, der viser sig inden for den angivne frist, ikke var til stede ved leveringen, men skyldes efterfølgende omstændigheder.

I direktivet er endvidere fastsat en række krav til en garanti (artikel 6). Kravene er i hovedsagen af markedsføringsretlig karakter, og bestemmelsen i artikel 6 er på denne baggrund gennemført i dansk ret ved lov nr. 342 af 2. juni 1999, hvorved garantibestemmelsen

i markedsføringslovens § 4 blev udbygget med visse indholdsmæssige krav til garantierklæringer.

Herudover fastslår direktivet, at forbrugeren og sælgerens forudgående aftaler, der direkte eller indirekte ophæver eller begrænser de rettigheder, forbrugeren har efter direktivet, skal være uden retsvirkning for forbrugeren i henhold til national lovgivning (ufra-velighed - artikel 7, stk. 1).

Ved købsaftaler om brugte genstande kan det i national lovgivning tillades, at parterne kan indgå aftale om en kortere reklamationsfrist end de 2 år, der er angivet i artikel 5, stk. 1. Fristen skal dog mindst være 1 år.

Hvis en købsaftale har nær tilknytning til en medlemsstats område, kan forbrugeren ikke ved aftale om, at lovgivningen i et tredjeland skal finde anvendelse, fratages den beskyttelse, der følger af direktivet (artikel 7, stk. 2).

Efter direktivet kan medlemsstaterne fastsætte eller opretholde bestemmelser, der giver forbrugeren en bedre beskyttelse end den, der følger af direktivet (minimumsdirektiv – artikel 8, stk. 2).

Direktivet skal som nævnt være gennemført i national ret senest den 1. januar 2002 (artikel 11, stk. 1).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 13-20.

5. Lovforslagets hovedindhold

5.1. Købsbegrebet

5.1.1. Bestillingskøb

5.1.1.1. Gældende ret

Efter købelovens § 2, stk. 1, 1. pkt., anses bestilling af genstande, der først skal tilvirkes, som køb, såfremt det for tilvirkningen fornødne stof skal ydes af den, der har påtaget sig tilvirkningen (»bestillingskøb«).

Købelovens anvendelsesområde omfatter således også visse blandede aftaler, hvori der indgår dels et købelement, dels et tjenesteydelselement (såkaldt værksleje).

Efter ordlyden omfatter købelovens § 2, stk. 1, 1. pkt., tilfælde, hvor tilvirkeren leverer det materiale, der er nødvendigt for fremstillingen af varen. I retspraksis antages det, at der foreligger et bestillingskøb omfattet af bestemmelsen, selv om bestilleren leverer en del af det nødvendige materiale, hvis blot tilvirkeren leverer den væsentligste del. Hvis bestilleren leverer hele eller en væsentlig del af det nødvendige materiale, falder aftalen dog uden for købelovens anvendelsesområde.

Købelovens § 2, stk. 1, 1. pkt., vedrører bestilling af genstande, der først skal tilvirkes. Det er således en